

Sygn. akt VIII U 52/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2017 r. w Gliwicach

sprawy J. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 listopada 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. F. prawo do emerytury, poczynając od dnia 13 października 2016 roku.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 52/17

UZASADNIENIE

Dnia 24 października 2016r. ubezpieczony J. F. wniósł do organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 14 listopada 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 1 rok, 1 miesiąc i 13 dni.

Organ rentowy wskazał, iż do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresu zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 1 lutego 1978r. do dnia 31 grudnia 1998r., gdyż świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach zostało sporządzone

na podstawie protokołu potwierdzającego okres pracy w przeróbce mechanicznej, natomiast sam protokół został ustalony w oparciu o pisemne oświadczenie świadków.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych po uprzednim zaliczeniu do takiej pracy okresu nie uwzględnionego przez organ rentowy podnosząc, iż pracował wówczas faktycznie jako konserwator maszyn i urządzeń przeróbki mechanicznej węgla.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. F. w dniu (...) ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Ubezpieczony od dnia 10 grudnia 1974r. do nadal jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. Kopalni (...) na stanowiskach:

- od dnia 10 grudnia 1974r. do dnia 22 kwietnia 1975r. – elektromontera pod ziemią, zakład KWK (...),

- od dnia 23 kwietnia 1975r. do dnia 6 kwietnia 1977r. – służba wojskowa,

- od dnia 3 maja 1977r. do dnia 31 stycznia 1978r. – elektromontera pod ziemią, zakład KWK (...)

i dalej w okresie spornym –

- od dnia 1 lutego 1978r. do dnia 28 lutego 1978r. – elektromontera na powierzchni, zakład KWK (...),

- od dnia 1 marca 1978r. do dnia 30 listopada 1982r. – konserwatora urządzeń stacyjnych centrali na powierzchni, zakład KWK (...),

- od dnia 1 grudnia 1982r. do dnia 28 lutego 1985r. – elektromontera urządzeń łączności na powierzchni, zakład KWK (...),

- od dnia 1 marca 1985r. do dnia 30 kwietnia 1993r. – elektromontera na powierzchni, zakład KWK (...),

- od dnia 1 maja 1993r. do dnia 31 sierpnia 1995r. – elektromontera na powierzchni, zakład (...),

- od dnia 1 września 1995r. do dnia 31 grudnia 1998r. – elektromontera urządzeń łączności na powierzchni, zakład (...) (zaświadczenie pracy z dnia 17 października 2016r., akta ZUS).

Ubezpieczony w okresie spornym od dnia 1 lutego 1978r. do dnia 31 grudnia 1998r. pracował w dziale elektrycznym MEL i był na stałe oddelegowany z tego działu do pracy na dziele przeróbki mechanicznej węgla. Jako pracownik oddelegowany całą dniówkę roboczą przebywał na zakładzie przeróbki mechanicznej węgla i pracował jako elektromonter, konserwator urządzeń elektrycznych na przeróbce. Do jego obowiązków należało dbanie o prawidłowe funkcjonowanie tych urządzeń, maszyn elektrycznych i instalacji elektrycznych. Taki zakład przeróbczy był to obiekt, który miał długość 70 m, wysokość 40 m i podzielony był na trzy poziomy. Na każdym takim poziomie znajdowały się urządzenia mechaniczne zasilane silnikami elektrycznymi. Takich urządzeń było około 500. Ubezpieczony zajmował się usuwaniem awarii urządzeń np. wymieniał silniki, kable, gdy awarie takie zdarzały się bardzo często, praktycznie codziennie, dokonywał okresowych przeglądów, remontów, konserwacji tych urządzeń. Pracę tę wykonywał w ruchu ciągłym, gdy maszyny pracowały. W trakcie pracy był narażony na zapylenie, wibracje, hałas. W niektórych okresach ubezpieczony miał powierzone stanowisko elektromontera urządzeń łączności, czy też konserwatora urządzeń

stacyjnych centrali, lecz związane to było wyłącznie z zaliczeniem do wyższej stawki zaszerogowania. Pracę opisaną powyżej ubezpieczony wykonywał faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Razem z ubezpieczonym w okresie spornym pracowali J. D. na stanowisku płuczkarza przodowego, A. K., który pracował w oddziale mechanicznym w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla oraz M. Z., który z racji pełnionej funkcji sztygara zmianowego, sztygara oddziałowego i nadsztygara był przełożonym ubezpieczonego.

Ubezpieczony również wcześniej starał się o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W rozpoznaniu jego wniosku z dnia 15 marca 2013r. organ rentowy decyzją z dnia 18 kwietnia 2013r. odmówił prawa do emerytury wcześniejszej na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z §8a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999r. nie udowodnił 20 lat pracy w warunkach szczególnych wymienionej w wykazie B dziale IV poz.9. Do takiej pracy organ rentowy nie zaliczył spornego w niniejszym postępowaniu okresu zatrudnienia. Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1412/13 Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji w uzasadnieniu wskazując, iż wykonywane przez ubezpieczonego prace remontowo – konserwacyjne przy maszynach i urządzeniach w oddziałach przerobczych nie mogą być zakwalifikowane z wykazu B – „ praca bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla ”, lecz z wykazu A działu I poz.5, w którym jest mowa o „ przeróbce mechanicznej węgla ”. Wyrok ten uprawomocnił się wskutek oddalenia apelacji ubezpieczonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 marca 2015r. sygn. akt III AUa 391/14. W pisemnych motywach swojego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny zaznaczył, iż praca ubezpieczonego w w/w okresie może być zakwalifikowana, tak jak to wskazał Sąd I instancji, z wykazu A działu I poz.5 rozporządzenia.

Przed Sądem Okręgowym w Gliwicach toczyła się także sprawa z odwołania J. G. o przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej. Prawomocnym wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2016r. sygn. akt VIII U 2238/15 Sąd przyznał J. G. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych po uprzednim zaliczeniu do takiej pracy, jako wymienionej w wykazie A dziale I poz.5, zatrudnienia J. G. w KWK (...) od dnia 27 października 1978r. do dnia 31 grudnia 1998r. na stanowisku elektryka na oddziale przerobczym zajmującego się utrzymaniem sprawności maszyn i urządzeń przeróbki mechanicznej węgla od strony elektrycznej, to jest usuwaniem awarii, usterek, czyszczeniem, przeglądami instalacji silników, a także konserwacją.

/dowód z: akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego, akt tut. Sądu o sygn. VIII U 1412/13 i VIII U 2238/15, zeznań świadków J. D., A. K., M. Z. oraz zeznań ubezpieczonego/.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. F. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016r., poz. 887) – zwanej dalej ustawą – ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj. 1 stycznia 1999r. – osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołujący nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat,
- legitymowania się okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 1 stycznia 1999r.,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 1 stycznia 1999r.,
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

W świetle utrwalonego orzecznictwa sądowego dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska tylko rodzaj rzeczywiście powierzonej pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 czerwca 2015r. sygn. akt III AUa 168/15 LEX nr 1761793).

Ubezpieczony J. F. wiek emerytalny 60 lat ukończył w dniu 13 października 2016r., na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Spornym pozostawało, czy odwołujący na dzień 1 stycznia 1999r. posiada 15 - letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a konkretnie czy istnieją podstawy do zaliczenia do takiej pracy spornego okresu jego zatrudnienia od dnia 1 lutego 1978r. do dnia 31 grudnia 1998r. w KWK (...).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że ubezpieczony w powyższym okresie spornym faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracował jako elektromonter na przeróbce mechanicznej węgla i zajmował się usuwaniem awarii urządzeń, dokonywał okresowych przeglądów, remontów oraz konserwacji urządzeń przeróbki. Praca taka została wymieniona w stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. wykazie A dziale I poz.5 – praca na „przeróbce mechanicznej węgla ” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z

dnia 5 maja 2016r. III AUa 1607/15 w uzasadnieniu wskazujący na zasadność zakwalifikowania pracy konserwatora maszyn i urządzeń przeróbki mechanicznej węgla z powołanego wykazu, działu i pozycji).

Okoliczności dotyczące rzeczywiście wykonywanej przez ubezpieczonego pracy w/w okresie potwierdzają zeznania słuchanych w sprawie świadków J. D., A. K., M. Z., którzy pracowali razem z ubezpieczonym, korespondujące z nimi zeznania ubezpieczonego oraz zgromadzona w sprawie dokumentacja.

Za zakwalifikowaniem pracy ubezpieczonego w okresie spornym jako wymienionej w wykazie A dziale I poz.5 przemawia także stanowisko Sądu Okręgowego w Gliwicach zajęte we wcześniej toczącej się przed tut. Sądem sprawie o sygn. VIII U 1412/13 oraz Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który w uzasadnieniu do swojego wyroku z dnia 11 marca 2015r. sygn. akt III AUa 391/14 wyraźnie zaznaczył, iż ubezpieczony pracując na stanowisku elektromontera i wykonując prace remontowo – konserwacyjne przy maszynach i urządzeniach w oddziałach przerobczych, wykonywał pracę w wykazie A działu I pkt.5 rozporządzenia.

Sąd miał również na uwadze fakt, iż Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie o sygn. akt VIII U 2238/15 dotyczącej J. G. zaliczył jego pracę w charakterze elektryka na oddziale przerobczym, a więc pracę generalnie tożsamą z zatrudnieniem ubezpieczonego J. F., do pracy w warunkach szczególnych z podanego powyżej wykazu, działu i pozycji i w konsekwencji przyznał prawo do emerytury wcześniejszej.

Po zaliczeniu okresu spornego od dnia 1 lutego 1978r. do dnia 31 grudnia 1998r. do pracy w warunkach szczególnych uznanej przez organ rentowy, ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. posiada ponad 15 - letni okres takiej pracy. Zatem spełnia on wszystkie niezbędne przesłanki prawa do dochodzonego świadczenia.

W konsekwencji powyższego, na podstawie powołanych norm prawnych oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury, poczynając od dnia (...), to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat (zgodnie z art.100 ust.1 ustawy).

(-) SSO Grzegorz Tyrka